

Detta är en äldre version av kursplanen, giltig till och med vårterminen 2025

LEXA01, Introduktion till juridiken, allmän rättslära och konstitutionell rätt , 30 högskolepoäng

Introduction to Law, Legal Theory and Constitutional Law, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Juridiska fakultetens nämnd för utbildningen på grund- och avancerad nivå 2024-06-03 (U 2024/398). Kursplanen träder i kraft 2024-09-13 och gäller från och med vårterminen 2025.

Allmänna uppgifter

Kursen är en obligatorisk kurs på första terminen av juristprogrammet.

Undervisningsspråk: Svenska och Engelska

Undervisningen sker huvudsakligen på svenska. Engelskspråkig undervisning och engelskspråkigt textmaterial kan förekomma.

Huvudområde Fördjupning

- G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Kursens mål

Delkurs 1: Introduktion till juridiken

Efter avslutad delkurs ska studenten ha grundläggande förståelse om juridisk metod utifrån förmögenhetsrätten och civilprocessrätten, särskilt avtalslagen och köplagen samt reglerna om huvudförhandling i dispositiva tvistemål. Studenten ska också kunna tillämpa grundläggande juridisk metod på ett utvalt problem, presentera lösningen muntligt och skriftligt samt kunna förklara varför en viss lösning har valts och relatera den till andra möjliga lösningar.

Delkurs 2: Allmän rättslära

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna

- diskutera rättssystemets roll och funktion i samhället samt betydelsen av begreppen rättsstat och rättighet

- redogöra för, kontrastera och tillämpa olika teorier om gällande rätt, samt analysera hur dessa teorier förhåller sig till rättskälebegreppet
- förklara vad det innebär att tillämpa och tolka gällande rätt
- redogöra för och identifiera olika tolkningsmodeller, samt
- på en grundläggande nivå beskriva samspelet mellan rätten och genus.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna

- självständigt värdera och tolka en given problemställning,
- argumentera strukturerat,
- utföra en argumentationsanalys av rättsliga och rättsfilosofiska argument där tolkning och formalisering, liksom grundläggande formell och materiell utvärdering ska ingå, samt
- självständigt formulera och analysera argument såväl individuellt som i grupp.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna

- ställa frågor om rättssystemets möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur rättssystemet används,
- identifiera och kontrastera etiska ställningstaganden som ligger till grund för olika rättsliga regleringar, samt
- diskutera rättssystemet och rättens underliggande värden utifrån olika etiska teorier och ställningstaganden.

Delkurs 3: Konstitutionell rätt

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna

- förklara grunderna i Sveriges statsrättsliga författningar, särskilt Sveriges grundlagar,
- redogöra för EU-systemets grunder och dess institutioner samt förhållandet mellan det svenska rättssystemet och europeiska rättskällor,
- översiktligt redogöra för olika utländska statsskick, rättsområdets vetenskapliga grunder och metoder, aktuella forskningsfrågor inom rättsområdet samt
- återge huvuddragen av det svenska statsskickets historiska utveckling.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- identifiera, söka och värdera för kursen relevant information
- identifiera, konstruera och lösa grundläggande rättsliga problem
- muntligt och skriftligt redogöra för information, problem och lösningar samt
- inom givna tidsramar självständigt planera och genomföra uppgifter.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- på en grundläggande nivå kritiskt diskutera företeelser och frågeställningar inom ramen för kursen samt politiska värderingars påverkan på det offentligrättsliga regelsystemet samt
- bedöma hur samhällsförhållanden påverkas av och påverkar den offentliga rätten samt rättssystemets möjligheter och begränsningar för att uppnå ett öppet, demokratiskt och rättssäkert samhälle.

Kursens innehåll

Kursen omfattar 30 högskolepoäng och är uppdelad i tre delkurser: 3 högskolepoäng introduktion till juridiken, 7,5 högskolepoäng allmän rättslära, och 19,5 högskolepoäng konstitutionell rätt. Varje delkurs innehåller examinationsmoment, som genomförs innan nästa delkurs påbörjas. Det slutliga kursbetyget är ett sammanläggningsbetyg av resultaten från delkurserna allmän rättslära och konstitutionell rätt.

Delkurs 1: Introduktion till juridiken

Vid sidan av en övergripande presentation av den svenska rättsordningen och dess struktur, inklusive dess förhållande till EU-rätt och internationell rätt, fokuserar delkursen på avtal och köp. Studenterna övas i att identifiera ett antal utvalda intressekonflikter till rättsfrågor samt hur man går tillväga för att lösa sådana frågor.

Delkurs 2: Allmän rättslära

Delkursen i allmän rättslära behandlar teorier och metoder som rör rättens byggstenar och uppbyggnad, rättstillämpning och tolkning, rättens roll i och samspel med samhället, rättens underliggande värden och värdekonflikter, samt juridisk argumentation och argumentationsanalys.

De frågor som behandlas är bland annat: Vad är en rättighet? Vad är en rättsskälla? Vad gör en domstol när den "tolkar lagen"? Vad fyller rätten för funktion i samhället? Vad är en rättsstat? Hur kan det rättfärdigas moraliskt att vi straffar brottslingar? Vad är "god argumentation"?

Delkurs 3: Konstitutionell rätt

Inom kursen konstitutionell rätt studeras de rättsliga ramarna för det demokratiska statsskicket, bland annat när det gäller maktutövning i riksdag, regering, myndigheter samt EU:s institutioner, skyddet för mänskliga fri- och rättigheter, lagstiftningsprocessen och kontrollen av den offentliga makten.

Kursens genomförande

Undervisning ges i form av föreläsningar, seminarier och övningar.

Under föreläsningarna utvecklas och diskuteras centrala frågeställningar rörande kunskapsmålen.

Genom seminarier och övningar tränar studenten förmågan att identifiera och formulera rättsliga problem, att tillämpa relevanta regler samt att på ett strukturerat sätt muntligt och/eller skriftligt redogöra för sin tillämpning av rätten och relevanta teorier, med stöd av relevanta rättskällor. Genom seminarier tränar studenten även sin förmåga att värdera och förhålla sig till intressekonflikter som lagstiftningen kan skapa samt lagstiftningens möjligheter och begränsningar.

Särskilda övningar ges för studentens träning i informationssökning.

I kursen ingår skriftliga arbeten där studenten tränar sin förmåga att behandla information.

Kursens examination

Delkurs 1 examineras genom att muntligt presentera ett grupparbete.

Delkurs 2 examineras genom en skriftlig salstentamen.

Delkurs 3 examineras genom en självständig inlämningsuppgift, en skriftlig salstentamen samt en kursuppgift. Kursuppgiften examineras dels genom en självständig uppsats, dels genom att muntligt presentera sin uppsats, dels genom att opponera på en annan uppsats.

Antalet examinationstillfällen som en student får genomgå för godkänt resultat på kursen eller del av kursen är begränsat till fem för varje provmoment.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt studentstöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna: Underkänd, Godkänd, Icke utan beröm godkänd, Med beröm godkänd

Slutbetyg ges för hela kursen efter en sammanvägning av resultaten från delkurserna allmän rättslära och konstitutionell rätt. Närmare information om sammanvägningen ges i ett särskilt dokument.

B - Godkänd

Utgångspunkten för betygsättningen är att studenten för att få betyget B måste visa att han eller hon självständigt har tillgodogjort sig kunskap, förståelse, färdighet, förmåga, värderingar och förhållningssätt enligt ovan angivna kursmål.

Ba - Icke utan beröm godkänt

För betyget Ba måste studenten dessutom självständigt:

- visa god förståelse för kursens kunskapsområde,
- visa en omfattande kännedom om de teorier och metoder som behandlas på kursen, en god förståelse för dessa teorier och metoder, och en god förmåga att tillämpa dem på ett självständigt sätt,
- i betydande utsträckning visa en förmåga att identifiera och söka för kursen relevant information, samt
- till övervägande del visa en förmåga att identifiera, formulera och lösa rättsliga problem som är relevanta för kursen.

Särskilt utomordentliga insatser inom någon del av kursen kan väga upp mindre framstående insatser inom andra delar.

AB - Med beröm godkänt

För betyget AB måste studenten därutöver självständigt:

- visa god förmåga att analysera de rättsområden som behandlas på kursen,
- visa en mycket omfattande kännedom om de teorier och metoder som behandlas på kursen, en mycket god förståelse för dessa teorier och metoder, och
- visa en mycket god förmåga att tillämpa dem på ett självständigt sätt,
- i stor utsträckning visa en förmåga att identifiera, söka och på en grundläggande nivå värdera information som är relevant för kursen,
- i stort sett uttömmande visa en förmåga att identifiera, formulera och lösa rättsliga problem som är relevanta för kursen, samt
- på ett tydligt och korrekt sätt muntligt och skriftligt redogöra för information, problem och lösningar inom ramen för kursen.

Studentens förmåga att analysera kan inte minst visas genom argumentation kring hur politiska och etiska värderingar och samhällsförhållanden påverkas av och påverkar den offentliga rätten och rättsordningen i stort, samt avseende rättssystemets möjligheter och begränsningar vid strävandena att uppnå ett öppet, demokratiskt och rättssäkert samhälle.

En student som inte uppnår samtliga betygskriterier för betyget B tilldelas betyget U.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt Historia 1b eller 1a1+1a2 och Samhällskunskap 1b eller 1a1+1a2